

HATÁROZATOK

A TANÁCS (EU) 2018/1215 HATÁROZATA

(2018. július 16.)

a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 148. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Régiók Bizottságával való konzultációt követően”

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A tagállamoknak és az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében meghatározott, a teljes foglalkoztatottságra és a társadalmi haladásra irányuló célkitűzések megvalósítása érdekében összehangolt stratégia kialakítására kell törekedniük a foglalkoztatás és különösen a szakképzett, képzett és alkalmazkodásra képes munkaerő, valamint a gazdasági változásokra reagálni képes munkaerőpiacok fejlesztése terén. A tagállamoknak közös érdekű ügynek kell tekinteniük a foglalkoztatás előmozdítását, és az ilyen irányú intézkedéseiket a Tanács keretében össze kell hangolniuk a szociális partnerek kötelezettségeire vonatkozó nemzeti gyakorlataik figyelembevételével.
- (2) Az Uniónak küzdenie kell a társadalmi kirekesztés és a diszkrimináció ellen, és elő kell mozdítania a társadalmi igazságosságot, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőséget. A szakpolitikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Uniónak figyelembe kell vennie a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális védelem biztosítására, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás és a képzés magas szintjére vonatkozó követelményeket.
- (3) Az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) rendelkezéseivel összhangban szakpolitikai koordinációs eszközöket alakított ki és alkalmaz a költségvetési, makrogazdasági és strukturális szakpolitikák területén. Ezen eszközök részeként a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó jelen iránymutatások, valamint a tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó, az (EU) 2015/1184 tanácsi ajánlásban ⁽⁴⁾ foglalt átfogó iránymutatások együttesen képezik az Európa 2020 stratégia végrehajtására vonatkozó integrált iránymutatásokat. Ezek iránymutatásul szolgálnak a tagállamok és az Unió szakpolitikáinak végrehajtásához, tükrözve a tagállamok közötti kölcsönös függőséget. Az így létrejött, összehangolt európai és nemzeti szakpolitikákból és reformokból álló csomagnak a gazdasági és szociálpolitikai intézkedések megfelelő átfogó együttesét kell képeznie, amelynek pozitív mérlegű tovagyrúzó hatásokat kell elérnie.
- (4) A foglalkoztatáspolitikákra vonatkozó iránymutatások összhangban állnak a Stabilitási és Növekedési Paktummal, a hatályos uniós jogszabályokkal és különböző uniós kezdeményezésekkel, többek között az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló 2013. április 22-i tanácsi ajánlással ⁽⁵⁾, a tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról szóló 2016. február 15-i tanácsi ajánlással ⁽⁶⁾, a kompetenciafejlesztési pályákról szóló 2016. december 19-i tanácsi ajánlással ⁽⁷⁾, valamint a színvonalas és eredményes tanulószervezéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről szóló 2018. március 15-i tanácsi ajánlással ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ A 2018. április 19-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ A 2018. március 14-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ A 2018. május 3-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ A Tanács (EU) 2015/1184 ajánlása (2015. július 14.) a tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról (HL L 192., 2015.7.18., 27. o.).

⁽⁵⁾ HL C 120., 2013.4.26., 1. o.

⁽⁶⁾ HL C 67., 2016.2.20., 1. o.

⁽⁷⁾ HL C 484., 2016.12.24., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 153., 2018.5.2., 1. o.

- (5) Az európai szemeszter átfogó keretbe foglalja a gazdasági, költségvetési, foglalkoztatási és szociális szakpolitikák integrált, többoldalú felügyeletére szolgáló különböző eszközöket, és célja az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérése, ideértve a foglalkoztatás, az oktatás és a szegénység csökkentése tekintetében a 2010/707/EU tanácsi határozatban⁽¹⁾ meghatározott célkitűzéseket is. Az európai szemeszter olyan szakpolitikai célkitűzések előmozdítására irányul, mint a beruházások fellendítése, szerkezeti reformok végrehajtása és felelős költségvetési politikák biztosítása, és emellett 2015 óta folyamatosan zajlik a folyamat megerősítése és egyszerűsítése. Mindenekelőtt nagyobb hangsúlyt kaptak a foglalkoztatási és szociális szempontok, valamint mélyült a tagállamokkal, a szociális partnerekkel és a civil társadalom képviselőivel folytatott párbeszéd.
- (6) Az Unió gazdasági válságból való kilábalása hozzájárul a kedvező munkaerőpiaci tendenciákhoz, ugyanakkor a gazdasági és társadalmi teljesítmény terén továbbra is jelentős kihívások állnak fenn és számottevő különbségek figyelhetők meg a tagállamok között és azokon belül. A válság a felszínre hozta a tagállamok gazdaságainak és munkaerőpiacainak kölcsönös függőségét. Napjaink legnagyobb kihívása abban áll, hogy biztosítani lehessen, hogy az Unió az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés és a munkahelyteremtés irányába haladjon. Ehhez mind uniós, mind nemzeti szinten az EUMSZ-nek és a gazdasági kormányzásra vonatkozó uniós rendelkezéseknek megfelelő, összehangolt, ambiciózus és hatékony politikai fellépésre van szükség. Az ilyen szakpolitikai fellépés célja többek között az, hogy a kínálati és a keresleti oldali intézkedések ötvözésével fellendítse a beruházásokat, megújítsa a termelékenység, a növekedési teljesítmény, a társadalmi kohézió, a sokkhatásokkal szembeni gazdasági ellenálló képesség fejlesztésére irányuló, a megfelelő sorrendben végrehajtott strukturális reformok iránti elkötelezettséget és ösztönözze a felelősségteljes költségvetési gazdálkodást, ezzel egyidejűleg szem előtt tartva azok foglalkoztatási és szociális hatását is.
- (7) A munkaerőpiac reformjait, ezen belül a tagállami bérmegállapítási mechanizmusokat a társadalmi párbeszédre vonatkozó nemzeti gyakorlatnak megfelelően kell alakítani, megfelelő lehetőséget hagyva a társadalmi-gazdasági kérdések – többek között a versenyképesség, a munkahelyteremtés, az egész életen át tartó tanulásra és a képzésre vonatkozó szakpolitikák, valamint a reáljövedelmek javítására vonatkozó lehetőségek – átfogó mérlegeléséhez.
- (8) A tagállamoknak és az Uniónak a gazdasági és pénzügyi válság társadalmi következményeit is kezelniük kell, és arra kell törekedniük, hogy befogadó társadalmat alakítsanak ki, amelyben az emberek képesek az előttük álló változások felmérésére és kezelésére, és mind a társadalomnak, mind a gazdaságnak tevékeny szereplői, amint azt a 2008/867/EK bizottsági ajánlás⁽²⁾ körvonalazta. Az egyenlőtleniséget és a hátrányos megkülönböztetést orvosolni kell. Egyenlő hozzáférési feltételeket és lehetőségeket kell teremteni mindenkinek, valamint csökkenteni kell a szegénységet és a társadalmi kirekesztettséget (a gyermekek vonatkozásában is), különösen a munkaerőpiac és a szociális védelmi rendszerek hatékony működésének biztosítása és az oktatás/képzés területén meglévő, valamint a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályok megszüntetése révén, ideértve a kisgyermekkorú nevelésbe és gondozásba való beruházást is. Jobban ki kell aknázni a fogyatékkal élő személyek azon potenciálját, hogy hozzájáruljanak a gazdasági növekedéshez és a társadalmi fejlődéshez. Miközben az Unió munkahelyein új gazdasági és üzleti modellek alakulnak ki, a munkaviszonyok is változóban vannak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az új munkaformákból eredő munkaviszonyok fenntartsák és erősítsék az európai szociális modellt.
- (9) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság – széles körű nyilvános konzultációt követően – 2017. november 17-én aláírta a szociális jogok európai pillérének intézményközi kihirdetéséről szóló dokumentumot⁽³⁾. A pillér hús kulcsfontosságú elvet és jogot határoz meg mint a jól működő és méltányos munkaerőpiacok és jóléti rendszerek alapját. E jogok és elvek három kategóriát alkotnak: esélyegyenlőség és a munkaerőpiacra való belépés, méltányos munkakörülmények, valamint szociális védelem és társadalmi befogadás. A pillér olyan referenciakeretet képez, amelynek segítségével nyomon lehet követni a tagállamok foglalkoztatási és szociális teljesítményét, amellyel ösztönözni lehet a nemzeti szintű reformfolyamatokat, és amely a megújult konvergenciafolyamat iránytűjeként fog szolgálni Európa-szerte. Tekintettel a strukturális politikák összehangolására vonatkozó elvek relevanciájára, a foglalkoztatási iránymutatások összhangban állnak a szociális jogok európai pillérének elveivel.
- (10) A szociális jogok európai pillérét olyan eredménytábla kíséri, amelynek rendeltetése, hogy – azáltal, hogy követi a tendenciák és teljesítmények alakulását a tagállamokban és értékeli a felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergencia irányába tett előrehaladást – segítséget nyújtson a pillér végrehajtásának és az elért eredményeknek a nyomon követéséhez. Az elemzés adott esetben részét képezi majd a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének.
- (11) Az integrált iránymutatásokra kell épülnie azoknak az országspecifikus ajánlásoknak, amelyeket a Tanács a tagállamokhoz intézhet. A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az Európai Szociális Alap és egyéb uniós alapok nyújtotta lehetőségeket a foglalkoztatásnak, a társadalmi befogadásnak, a munkaerő továbbképzésének, az

⁽¹⁾ A Tanács 2010/707/EU határozata (2010. október 21.) a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról (HL L 308., 2010.11.24., 46. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2008/867/EK ajánlása (2008. október 3.) a munkaerőpiacról kizorultak aktív befogadásának elősegítéséről (HL L 307., 2008.11.18., 11. o.).

⁽³⁾ HL C 428., 2017.12.13., 10. o.

egész életen át tartó tanulásnak és az oktatásnak a fejlesztésére, valamint a közigazgatás javítására. Bár az integrált iránymutatások a tagállamoknak és az Uniónak szólnak, végrehajtásuknak valamennyi nemzeti, regionális és helyi hatósággal partnerségben, illetve a parlamentek, a szociális partnerek és a civil társadalom képviselőinek szoros bevonásával kell történnie.

- (12) A Foglalkoztatási Bizottság és a Szociális Védelmi Bizottság – a Szerződés szerinti megbízatásukkal összhangban – nyomon követik, miként kerül sor a vonatkozó szakpolitikáknak a foglalkoztatáspolitikai iránymutatások fényében történő végrehajtására. Szoros együttműködést kell folytatniuk e bizottságoknak és a Tanács azon egyéb előkészítő szerveinek, amelyek részt vesznek a gazdasági és szociális politikák koordinációjában. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszédet – különösen a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások tekintetében – fenn kell tartani.
- (13) A szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács elfogadja a mellékletben szereplő, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokat. Ezek az iránymutatások az Európa 2020 integrált iránymutatások részét képezik.

2. cikk

A tagállamoknak a mellékletben foglalt iránymutatásokat figyelembe kell venniük foglalkoztatáspolitikájukban és reformprogramjaikban, amelyekről az EUMSZ 148. cikke (3) bekezdésének megfelelően be kell számolniuk.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 16-án.

a Tanács részéről
az elnök
J. BOGNER-STRAUSS

MELLÉKLET

5. iránymutatás: A munkaerő-kereslet fellendítése

A tagállamoknak elő kell segíteniük minőségi munkahelyek létrehozását, többek között a vállalkozások előtt álló, a munkaerő-felvétellel kapcsolatos akadályok csökkentésével, a felelős vállalkozói tevékenység és a valódi önfoglalkoztatás ösztönzésével és különösen a mikro- és kisvállalkozások létrehozásának és növekedésének támogatásával. Tevékenyen elő kell mozdítaniuk a szociális gazdaság megvalósulását és elő kell segíteniük a szociális innovációt. A tagállamoknak ösztönözniük kell a munka azon innovatív formáit, amelyek minőségi munkalehetőségeket teremtenek.

Az adóterheket a munka megadóztatásáról más, a foglalkoztatás és a növekedés szempontjából kevésbé káros adózási forrásokra kell áthelyezni, figyelembe véve az adórendszer újraelosztási hatását, ugyanakkor gondoskodva azon bevételek megóvásáról, amelyek a megfelelő szociális védelmi és növekedésserkentő kiadások fedezéséhez szükségesek.

A tagállamoknak – a szociális partnerek autonómiájának tiszteletben tartásával – ösztönözniük kell olyan átlátható és kiszámítható bérmegállapítási mechanizmusok alkalmazását, amelyek lehetővé teszik a termelékenység alakulásától függő rugalmas bérezést, és tisztességes életszínvonalat lehetővé tevő méltányos béreket biztosítanak. Ezekben a mechanizmusokban figyelembe kell venni a képzettségi szintek különbségeit, valamint az egyes régiók, ágazatok és vállalkozások gazdasági teljesítménye közötti eltéréseket. A nemzeti gyakorlatok tiszteletben tartása mellett a tagállamoknak és a szociális partnereknek megfelelő minimálbér-szinteket kell biztosítaniuk, figyelembe véve azoknak a versenyképességre, a munkahelyteremtésre és a dolgozói szegénységre gyakorolt hatását.

6. iránymutatás: A munkaerő-kínálat növelése, valamint a munkavállalás, a készségek és a kompetenciák javítása

A technológiai, környezeti és demográfiai változásokkal összefüggésben a tagállamoknak a szociális partnerekkel együttműködve elő kell mozdítaniuk a termelékenységet és a foglalkoztathatóságot azáltal, hogy megfelelő tudást, készségeket és kompetenciákat kínálnak az emberek munkával töltött életszakasza során, választ adva az aktuális és a jövőbeli munkaerőpiaci igényekre. A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges beruházásokat mind az alap-, mind pedig a továbbképzés terén (egész életen át tartó tanulás). Az oktatási és képzési rendszerek strukturális gyengeségeinek kezelése, valamint a minőségi és inkluzív oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás biztosítása érdekében együtt kell működniük a szociális partnerekkel, az oktatási és képzési szolgáltatókkal, a vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel. Törekedniük kell annak biztosítására, hogy pályamódosítás esetén lehetőség legyen a képzési jogosultságok átvételére. Ez várhatóan lehetővé teszi mindenki számára, hogy jobban felkészüljön a munkaerőpiaci igények változásaira, jobban alkalmazkodjon azokhoz és sikeresen kezelje a pályamódosításokat, ezáltal erősítve a gazdaság megrázkódtatásokkal szembeni ellenálló képességét.

A tagállamoknak elő kell segíteniük, hogy az oktatásban – és ezzel összefüggésben a kisgyermekkori nevelés területén – mindenki számára megvalósuljon az esélyegyenlőség. Általánosságban emelniük kell az oktatás szintjét, különösen a legkevésbé képzettek és a hátrányos helyzetű tanulók körében. Biztosítaniuk kell a megfelelő színvonalú tanulási eredményeket, meg kell erősíteniük az alapkészségeket, csökkenteniük kell az iskolát korán elhagyó fiatalok számát, valamint fokozniuk kell a felnőtteknek a továbbképzésben való részvételét. A tagállamoknak szakoktatási és szakképzési rendszereikben meg kell erősíteniük a munkaalapú tanulást, többek között színvonalas és eredményes tanulószervezéses gyakorlati képzések által, fokozniuk kell a felsőoktatás munkaerőpiaci relevanciáját, javítaniuk kell a készségek nyomon követését és előrejelzését, láthatóbbá és összehasonlíthatóbbá kell tenniük a készségeket, valamint növelniük kell a formális oktatás és képzés keretein kívül megszerzett készségek és kompetenciák elismerésének és érvényesítésének lehetőségeit. Fejlesztelniük és növelniük kell a rugalmas szakmai továbbképzések kínálatát és kihasználtságát. A tagállamoknak támogatniuk kell az alacsony képzettségű felnőtteket is hosszú távú foglalkoztathatóságuk fenntartásában vagy fejlesztésében azáltal, hogy javítják a minőségi tanulási lehetőségekhez való hozzáférést és azok kihasználtságát a kompetenciafejlesztési pályák kialakítása révén, beleértve a készségek felmérését, a munkaerőpiaci lehetőségekhez igazított oktatási és képzési kínálatot, valamint a megszerzett készségek érvényesítését és elismerését.

Kezelnik a munkanélküliség és az inaktivitás problémáját, többek között az álláskereséshez, a képzéshez és az átképzéshez nyújtott támogatáson alapuló tényleges, megfelelő időben történő, összehangolt és testre szabott segítségnyújtás révén. A tartós és a strukturális munkanélküliség jelentős csökkentése és megelőzése érdekében olyan átfogó stratégiákat kell követni, amelyek magukban foglalják a legkésőbb a munkanélkülivé válástól számított 18. hónap végén elvégzett mélyreható egyedi értékelést is. Továbbra is foglalkozni kell az ifjúsági munkanélküliség és a foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő fiatalok (NEET-fiatalok) problémájával, mégpedig a korai iskolaelhagyás megelőzése és az iskolából vagy képzésből a munkába való átmenet strukturális javítása révén, többek között az ifjúsági garancia ⁽¹⁾ teljeskörű végrehajtása segítségével.

(¹) HL C 120., 2013.4.26., 1. o.

A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy egyrészt felszámolják a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályokat és visszatartó tényezőket, másrészt ösztönözzék a munkaerőpiacra való belépést, mindenekelőtt a munkaerőpiacról leginkább kiszorult személyek vonatkozásában. A tagállamoknak támogatniuk kell a fogyatékossgal élő személyek igényeikhez igazodó munkahelyi környezet kialakítását, többek között célzott pénzügyi támogatással és olyan szolgáltatások biztosításával, amelyek lehetővé teszik számukra a munkaerőpiacon és a társadalomban való részvételét.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell a nemek közötti egyenlőséget és a nők munkaerőpiaci részvételének fokozását, többek között az esélyegyenlőség és egyenlő szakmai előmeneteli lehetőségek biztosításával, valamint a részvételt akadályozó tényezők megszüntetésével. A nemek közötti bérkülönbségeket fel kell számolni, és ehhez többek között egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazást kell biztosítani. Mind a nők, mind pedig a férfiak számára meg kell könnyíteni a munka, a családi élet és a magánélet összeegyeztetését, különösen a tartós ápolás-gondozáshoz és a megfizethető, színvonalas kisgyermekkori nevelési és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása révén. A tagállamoknak gondoskodniuk kell róla, hogy megfelelő családi szabadság és rugalmas munkafeltételek álljanak a szülők és az ápolási és gondozási feladatokat ellátó más személyek rendelkezésére a munka, a családi élet és a magánélet közötti egyensúly megteremtése érdekében, valamint elő kell segíteniük, hogy ezeknek a jogosultságoknak az igénybevétele terén egyensúly legyen a nők és a férfiak között.

7. iránymutatás: A munkaerőpiacok működésének és a szociális párbeszéd hatékonyságának a javítása

Annak érdekében, hogy a dinamikus és termelékeny munkaerőt, a munkavégzés új formáit és az új üzleti modelleket a tagállamok ki tudják használni, együtt kell működniük a szociális partnerekkel a rugalmasság és a biztonság elvének területein, egyensúlyt teremtve a jogok és a kötelezettségek között. Csökkenteniük kell és meg kell akadályozniuk a munkaerőpiaci szegmentációt, küzdeniük kell a be nem jelentett munkavégzés ellen, és elő kell segíteniük a határozatlan időre szóló foglalkoztatási formákra való áttérést. A foglalkoztatás védelmére vonatkozó szabályoknak, a munkajognak és az intézményeknek együttesen egyrészt megfelelő környezetet kell biztosítaniuk a munkaerő-felvételhez, másrészt gondoskodniuk kell arról, hogy a munkaadók kellő rugalmassággal, a munkavállalók megfelelő biztonságát, valamint egészséges, biztonságos és megfelelően kialakított munkakörnyezetét megőrizve gyorsan alkalmazkodni tudjanak a gazdasági környezetben bekövetkező változásokhoz. Meg kell akadályozni a bizonytalan munkakörülményekhez vezető munkaviszonyokat, többek között az atipikus szerződésekkel való visszaélés elleni küzdelem révén. A munkaviszony jogellenes megszüntetése esetén biztosítani kell a tényleges és pártatlan vitarendezés lehetőségét, valamint a jogorvoslathoz való jogot, ideértve a megfelelő kártérítést is.

A szakpolitikáknak a munkaerőpiaci részvételnek, valamint a kereslet és kínálat összehangolásának a fokozására, a pályamódosítások megkönnyítésére és mindezek támogatására kell irányulniuk. A tagállamoknak a munkaerőpiaci részvételre képes személyeket – munkaerőpiaci részvételük érdekében – hatékonyan aktiválják azokat, akikben megvan a potenciál, hogy belépjenek a munkaerőpiacra, illetve felruhazzák őket az ehhez szükséges képességekkel. A tagállamoknak meg kell erősíteniük az aktív munkaerőpiaci politikák hatékonyságát azáltal, hogy fokozzák azok célzott alkalmazását, az azokra vonatkozó tájékoztatást, azok hatókörét, és jobban összekapcsolják azokat a munkanélkülieknek az álláskeresés időszakában jogaik és kötelezettségeik alapján nyújtott jövedelemtámogatással. A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy hatékonyabb és eredményesebb állami foglalkoztatási szolgálatok jöjjenek létre az álláskeresőknél megfelelő időben kínált, személyre szabott segítségnyújtás, a munkaerőpiaci kereslet támogatása és a teljesítményalapú irányítás végrehajtása révén.

A tagállamoknak megfelelő, észszerű időtartamra szóló álláskeresői ellátást kell biztosítaniuk a munkanélküliek számára az általuk befizetett járulékokkal arányos mértékben és a nemzeti támogathatósági szabályokkal összhangban. Az ilyen ellátás nem tarthatja vissza a foglalkoztatásba való gyors visszatérést és aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel kell együtt járnia.

Támogatni kell a tanulók és a munkavállalók mobilitását a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek szintjének növelése és az európai munkaerőpiac teljes potenciáljának kiaknázása érdekében. Meg kell szüntetni azokat az akadályokat, amelyek az oktatás és képzés, a foglalkoztatói nyugdíjak és az egyéni nyugdíjak, valamint a képesítések elismerése terén a mobilitás útjában állnak. A tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy a közigazgatási eljárások ne akadályozzák szükségtelenül a más tagállamokból származó munkavállalók foglalkoztatását. A tagállamoknak továbbá meg kell akadályozniuk a meglévő szabályokkal való visszaéléseket, és orvosolniuk kell az „agyelszívás” egyes régiókat potenciálisan sújtó problémáját.

A tagállamoknak – a meglévő nemzeti gyakorlatokra építve, valamint a hatékonyabb szociális párbeszéd és a jobb társadalmi-gazdasági eredmények elérése érdekében – biztosítaniuk kell a szociális partnerek kellő időben történő és érdemi részvételét a foglalkoztatási, a szociális és adott esetben a társadalmi reformok és szakpolitikák kialakításában és végrehajtásában, többek között a szociális partnerek kapacitásának növeléséhez nyújtott támogatás révén. A szociális partnereket – autonómiájuk és a kollektív fellépéshez való joguk teljes tiszteletben tartása mellett – arra kell ösztönözni, hogy az őket érintő kérdésekben tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek.

Adott esetben – a meglévő nemzeti gyakorlatokra építve – a tagállamoknak figyelembe kell venniük a témában érintett társadalmi szervezetek foglalkoztatási és szociális kérdésekkel kapcsolatos tapasztalatait.

8. iránymutatás: Mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség előmozdítása, a társadalmi befogadás elősegítése és a szegénység elleni küzdelem

A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a mindenki számára nyitott, befogadó munkaerőpiacokat azáltal, hogy olyan hatékony intézkedéseket vezetnek be, amelyek a megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelmet célozzák és az alulreprezentált csoportok számára érvényt szereznek az esélyegyenlőségnek a munkaerőpiacon. Egyenlő bánásmódot kell biztosítaniuk a foglalkoztatás, a szociális védelem, az oktatás és az árukhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, a nemtől, faji vagy etnikai származástól, vallástól vagy meggyőződéstől, fogyatéktől, kortól vagy szexuális irányultságtól függetlenül.

A tagállamoknak korszerűsíteniük kell a szociális védelmi rendszereket annak érdekében, hogy hatékony, eredményes, fenntartható és megfelelő szociális védelmet biztosítsanak az egyén életének valamennyi szakaszában, elősegítve a társadalmi befogadást és a felfelé irányuló szociális mobilitást, ösztönözve a munkaerőpiaci részvételt és az egyenlőtlenségek kezelését, többek között az adó- és ellátási rendszerek kialakítása révén. Az általános megközelítések szelektív módszerekkel való kiegészítése növelni fogja a szociális védelmi rendszerek hatékonyságát. A szociális védelmi rendszerek korszerűsítése várhatóan megkönnyíti a hozzáférést, valamint fokozottabb fenntarthatóságot, továbbá a megfelelőség és a minőség javulását fogja eredményezni.

A tagállamoknak az aktív befogadás három ágának – a megfelelő jövedelemtámogatásnak, a befogadó munkaerőpiacoknak és a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek – a kombinációjával az egyéni szükségleteknek megfelelő megelőző és integrált stratégiákat kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk. A szociális védelmi rendszereknek biztosítaniuk kell a megfelelő minimumjövedelmet mindazok számára, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, és az embereknek a munkaerőpiacon és a társadalomban való aktív részvételre történő ösztönzése révén elő kell mozdítaniuk a társadalmi befogadást.

A megfizethető, hozzáférhető és minőségi szolgáltatások – így a kisgyermekkorai nevelés és gondozás, az iskolán kívüli gondozás, az oktatás, a képzés, a lakhatás, az egészségügyi szolgáltatások és a tartós ápolás-gondozás – rendelkezésre állása elengedhetetlen az esélyegyenlőség biztosításához, többek között a nők, a gyermekek és a fiatalok számára is. Különös figyelmet kell fordítani a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, és ennek keretében többek között csökkenteni kell a dolgozói és a gyermekszegénységet. A tagállamoknak gondoskodniuk kell róla, hogy mindenki hozzáférhessen az alapvető szolgáltatásokhoz. A tagállamoknak megfelelő szociális bérlakáshoz jutást vagy lakhatási támogatást kell biztosítaniuk a rászorulóknak és a kiszolgáltatott helyzetben levő személyek részére. A hajléktalanság kérdésével külön foglalkozni kell. Figyelembe kell venni a fogyatékkal élő személyek sajátos szükségleteit.

A tagállamoknak – a fenntarthatóság hosszú távú megőrzése mellett – biztosítaniuk kell a minőségi és megfizethető megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való időben történő hozzáférést.

A növekvő élettartam és a demográfiai változások összefüggésében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a munkavállalók és az önálló vállalkozók számára a nyugdíjrendszerek megfelelőségét és fenntarthatóságát, egyenlő esélyeket biztosítva a nőknek és a férfiaknak a nyugdíjjogosultság megszerzéséhez, többek között a megfelelő jövedelmet biztosító kiegészítő rendszerek révén. A nyugdíjreformokat a munkával töltött életszakaszt meghosszabbító intézkedésekkel – például a tényleges nyugdíjkorhatár felemelésével – kell alátámasztani, és azokat a tevékeny időskorra vonatkozó stratégiák keretében kell foglalni. A tagállamoknak konstruktív párbeszédet kell kialakítaniuk a témában érintett érdekelttel, és lehetővé kell tenniük a reformok megfelelő fokozatos bevezetését.